

สุขภาพจิตและประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจจราจรไทย

Mental Health and Performance of Thai Traffic Police

จตุพร เลิศล้ำ¹ ปนัดดา ชำนาญสุข¹ กรรณิกา คำดี² และ ไฉไล สักดิวรพงศ์³

Jatuporn Lertlam, Panatda Chumnansook,
Khanika Kamdee and Chilai Sakdivorapong

ABSTRACT

The number of traffic accidents in Bangkok has increased along with workload of traffic police, that are associated with mental health of traffic police. The identification of factors associated with mental health allow us to propose primary prevention measure for this important traffic police problem. The objectives of this research were as follows: 1) To study correlation between personal factors, work-family conflict, social support, personality, and mental health of traffic police. 2) To predict mental health of traffic police through co-predictive variables composed of age, length of work, rank, work-family conflict, social support and personality. 3) To study the correlation between mental health and work performance. The samples were 229 traffic police in Metropolitan Police Division 2. The questionnaires comprise of 5 part: personal factors, work-family conflict, social support, personality trait was estimated by The Eysenck Personality Inventory (EPI) and mental health was measured by Thai GHQ-30. The statistics included chi -square, percentage, Spearman rank correlation coefficient, Pearson product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The results showed that age, experience, rank, social support and personality (extraversion, neuroticism) were positively correlated and work-family conflict was negatively correlated, with mental health. Work-family conflict, social support, age and personality variable (extraversion, neuroticism) were statistical significant predictors of the mental health at 28.4%. Correlation analysis revealed a significant positive relation of mental health and work performance of Thai traffic police at the .001 significant level.

Key words: mental health, performance, traffic police

¹ ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

Department of Psychology, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

² กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

Student Affairs Division, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

³ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ 10900

Department of Law, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Bangkok 10900, Thailand.

บทคัดย่อ

ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากปัญหาการจราจรที่กำลังวิกฤติ มีผลกระทบต่อสุขภาพจิตและประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพจิตจะทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว บุคลิกภาพ แรงสนับสนุนทางสังคม และสุขภาพจิต 2) ความสามารถในการพยากรณ์สุขภาพจิตจากตัวแปร อายุ อายุงาน ชัยยศ ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม และบุคลิกภาพ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม แบบวัดบุคลิกภาพ EPI และแบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต Thai GHQ - 30 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าโคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สเปียร์แมนแรงค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรดักโมเมนต์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า อายุ อายุงาน ชัยยศ แรงสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพแบบแสดงตัวและบุคลิกภาพแบบห้วนใจทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสุขภาพจิต และความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับสุขภาพจิต พบว่าความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม อายุและบุคลิกภาพ สามารถร่วมกันพยากรณ์สุขภาพจิตได้โดยมีสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 28.4 และพบว่าสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บทนำ

ปัญหาจราจรในกรุงเทพมหานคร เป็นปรากฏการณ์หนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบจากการขาดความสมดุลระหว่างการรับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้ามาใช้อย่างรวดเร็ว กับการวางแผนในการใช้เทคโนโลยีนั้น ปริมาณรถยนต์บนท้องถนนที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่พื้นที่ผิวจราจรไม่สามารถขยายตามปริมาณรถยนต์ที่เพิ่มขึ้นได้ ความไม่สัมพันธ์กันของปริมาณรถยนต์กับพื้นที่ผิวจราจรประกอบกับช่วงเวลาการเดินทางที่กระจุกอยู่เฉพาะบางช่วงเวลา (rush hour) ทำให้เกิดสภาพการจราจรที่แออัดคับคั่งขึ้น นอกจากนี้พฤติกรรมการขับขี่ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรของผู้ขับขี่ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นสาเหตุของอุบัติเหตุการจราจร ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นตามมา คือทำให้เกิดความเสียหายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สินโดยในปีพ.ศ. 2546 เกิดคดีอุบัติเหตุถึง 47,259 ราย เพิ่มขึ้น 19% ภายในระยะเวลา 5 ปีและมีมูลค่าความเสียหายของทรัพย์สิน 488,425,797 บาท เพิ่มขึ้น 47% ในช่วงเวลา 5 ปี (กองบังคับการตำรวจจราจร, 2547)

การดำเนินการป้องกันเหตุดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรเป็นกลุ่มบุคคลแรกที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ซึ่งต้องปฏิบัติงานบนผิวจราจรต้องอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการได้รับบาดเจ็บจากยานพาหนะที่ใช้ความเร็วเหล่านั้น ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความอดทนเป็นอย่างมาก (กองบังคับการตำรวจจราจร, 2542) ทั้งนี้ในการจัดการแก้ไขปัญหาระบบการจราจรของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่ผ่านมาได้ดำเนินการโดยขาดเทคโนโลยีสมัยใหม่ แต่เป็นการแก้ไขโดยใช้คนปฏิบัติงานอย่างตรากตรำและพยายามใช้ยุทธวิธีต่างๆ เท่าที่มีเพื่อทำให้สถานการณ์ดีขึ้น (กองบังคับการตำรวจจราจร, 2542)

จากภาระงานที่หนักต้องทำงานเกินเวลาเสมอ ไม่มีเวลาที่แน่นอนอยู่กับครอบครัว ทำให้ตำรวจจราจรมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว ซึ่งทำให้มีผลต่อการมีอารมณ์ฉุนเฉียว

วิตกกังวล ไม่เป็นตัวของตัวเองและมีโอกาสเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ง่าย (Frone, 2000) เนื่องจากแรงสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและเพื่อนมีส่วนช่วยอย่างมากต่อสุขภาพ ความสุขสบายและความอ่อนเพลียที่เกิดจากความเครียดในการทำงาน (Adam et al., 1996) และจากการปฏิบัติงานอย่างหนักนี้เองนำไปสู่การเกิดความล่าช้าในการทำงาน ซึ่งจะมีผลทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง มีความผิดพลาดในการทำงานมากขึ้น และเกิดอุบัติเหตุในการทำงานสูงขึ้น (Schultz, 1982) และยังทำให้เกิดอาการเครียดและเบื่อหน่ายไม่อยากทำงาน ซึ่งจะทำให้ขาดพลังและมีความสนใจในงานต่ำ อ่อนเพลีย เฉยเมย หลงใหลและคุณภาพในการทำงานลดลง (Schultz and Schultz, 1998)

จากการศึกษาของประภาพร (2540) พบว่าตำรวจจราจรประสบปัญหาในการเป็นโรคความดันโลหิตสูง เครียด และพักผ่อนไม่เพียงพอ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้นำไปสู่ปัญหาภาวะสุขภาพจิต อันจะส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการปฏิบัติงานของตำรวจจราจรและสภาพปัญหาการจราจรโดยรวม ดังนั้นการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรสุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องจะทำให้ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันหรือส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีและพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ อายุงาน ชั้นยศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม บุคลิกภาพ กับสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

2. เพื่อสร้างสมการในการทำนายสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร จากตัวแปร อายุ อายุงาน ชั้น

ยศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว บุคลิกภาพ และแรงสนับสนุนทางสังคม

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพจิตกับผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

การตรวจเอกสาร

ปัญหาจราจรในปัจจุบันอยู่ในภาวะที่กำลังวิกฤติก่อให้เกิดความเสียหายด้านต่างๆมากมาย แม้ว่าปัญหาจราจรจะมีหลายสาเหตุ แต่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงคือตำรวจจราจร ทำให้ตำรวจจราจรต้องทุ่มเทเวลาให้กับการจัดการจราจรและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น เนื่องจากการจราจรส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ซึ่งจากภาระในการปฏิบัติงานอันหนักหน่วงของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ที่ต้องกระทำเป็นประจำ เป็นงานที่ซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย อีกทั้งต้องเผชิญกับภาวะแวดล้อมที่เป็นมลพิษอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นแรงกดดันบีบบังคับสภาพจิตใจและส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานและปัญหาจราจรโดยรวม

จากภาระงานที่หนักหน่วงนี้เองก่อให้เกิดความกดดันในบทบาทที่ได้รับเนื่องจากการทำงานและครอบครัวขัดแย้งกัน ซึ่งแบ่งออกได้ 3 ด้าน คือ ด้านเวลา ด้านความตึงเครียด และด้านพฤติกรรม (Greenhaus and Beutell, 1985) ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับทั้งตัวบุคคลและองค์กร เนื่องจากความขัดแย้งเป็นสาเหตุของความเครียดซึ่งส่งผลกระทบต่อด้านลบ เช่น ทำให้เพิ่มความเครียดต่อสุขภาพ มาสาย ขาดงาน ลาออก ขาดศีลธรรม ลดความพึงพอใจในชีวิตและสุขภาพจิตไม่ดี (Duxbury and Higgins, 1991) และยังพบว่าคนที่มีความเครียดระหว่างการทำงานกับครอบครัว มีโอกาสเกิดปัญหาทางสุขภาพจิตมาก

กว่าคนที่ไม่มี ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว (Frone, 2000) เนื่องจากครอบครัวที่ส่งเสริมการทำงานจะเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันหรือลดผลกระทบจากความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวด้านสุขภาพจิตและคนจะมีสุขภาพจิตดีก็ต่อเมื่อครอบครัวส่งเสริมการทำงานเป็นอย่างดีและมีความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวต่ำ (Grzywacz and Bass, 2003)

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของตำรวจจราจร คือ แรงสนับสนุนทางสังคม ซึ่งหมายถึง การที่บุคคลได้รับความช่วยเหลือในเรื่องของความต้องการพื้นฐานทางสังคมทั้งด้านอารมณ์และสังคม และด้านปัจจัยในการดำเนินชีวิตจากสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน (Thoits, 1982) เนื่องจากแรงสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความเครียด คนที่อยู่โดดเดี่ยวหรือแยกตัวจากคนอื่นจะได้รับความเครียดมากกว่าคนที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและเพื่อนๆ การสนับสนุนทางครอบครัวช่วยชดเชยความรู้สึกที่ไม่ดีกับงาน และสามารถเพิ่มการยอมรับคุณค่าในตนเองได้ ส่วนการสนับสนุนทางสังคมต่องาน ไม่ว่าจะเป็นการทำงานเป็นทีมหรือความสัมพันธ์ที่ดีกับหัวหน้าส่วนช่วยลดผลกระทบจากความเครียด (Schultz and Schultz, 1998) และแรงสนับสนุนทางสังคมมีความสำคัญมากในเวลาที่ตึงเครียดและยังช่วยลดปัญหาอาการโรคจิต คนที่ขาดแรงสนับสนุนทางสังคมมักมีปัญหาสุขภาพจิต (Phillips and Murrell, 1994) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรควรได้รับแรงสนับสนุนทางสังคม เพื่อลดความรุนแรงของผลกระทบด้านจิตใจจากปัญหาสุขภาพจิต ที่มีผลมาจากภาระงานที่หนัก และเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุขและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นอกจากนี้จากการที่ Michielsens (2002) พบว่าคนที่มีความบุคลิกภาพแบบ introvert มีโอกาสที่จะเหน็ดเหนื่อยทางกายและจิตใจจากการทำงานมากกว่า

คนที่มีความบุคลิกภาพแบบ extrovert ดังนั้นการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมจะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่อันหนักหน่วงได้โดยได้รับผลกระทบต่อสุขภาพจิตน้อยที่สุด (Gulian, 1973) เนื่องจากบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสุขและสุขภาพจิต (Furnham and Cheng, 1999) และบุคลิกภาพยังมีอิทธิพลต่อสุขภาพความเครียดและโรคทางจิต (Ghorbani et al., 2000) และ Maltby and Day (2003) พบว่า บุคลิกภาพเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิต คนที่มีความบุคลิกภาพแบบ neuroticism จะมีสุขภาพจิตที่ไม่ดี เช่น มองโลกในแง่ร้าย วิตกกังวล ปัจจัยด้านอารมณ์ที่ทำให้เป็นโรคเก๋บบก และมีความสัมพันธ์กับโรคจิตกกังวล นอกจากนี้บุคลิกภาพแบบ extraversion ยังมีความสัมพันธ์กับความสบายใจ ความสุข มองโลกในแง่ดี และการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ Maddi and Khoshaba (1994) ที่กล่าวว่าบุคลิกภาพนอกจากจะสามารถทำนายสุขภาพกายแล้วยังสามารถทำนายสุขภาพจิตได้อีกด้วย ดังนั้นการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีอารมณ์ที่มั่นคงจะนำไปสู่การมีสุขภาพจิตที่ดีทำให้สามารถทำงานและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดี

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย (Figure 1) โดยคาดว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตและผลการปฏิบัติงานในกลุ่มประชากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ชั้นยศ อายุงาน ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม และบุคลิกภาพ

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ อายุงาน ชั้นยศ ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว แรงสนับสนุนทางสังคม และบุคลิกภาพ สามารถร่วมกันพยากรณ์สุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

2. สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 534 คน ขนาคกลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยการแบ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้วิจัยของแต่ละสถานีตำรวจนครบาล และทำการสุ่มหากกลุ่มตัวอย่างในแต่ละแห่งจนได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีจำนวนทั้งสิ้น 229 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีทั้งที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและดัดแปลงมาจากแบบทดสอบต่างประเทศ ได้ทำการตรวจสอบคุณภาพโดยหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach แบ่งเป็น ส่วนที่ 1 ได้แก่ 1) แบบทดสอบแรงสนับสนุนทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยสร้างตามแนวคิดของ Thoits (1982) จำนวน 49 ข้อ 2) แบบทดสอบความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวซึ่งผู้วิจัยสร้างตามแนวคิดของ Greenhouse and Beutell (1985) จำนวน 10 ข้อ 3) แบบทดสอบบุคลิกภาพ Eysenck Personality Inventory (EPI) จำนวน 57 ข้อและ 4) แบบคัดกรองปัญหาสุขภาพจิต Thai-GHQ 30 จำนวน 30 ข้อ และส่วนที่ 2 แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน จำนวน 17 ข้อ รวมทั้ง

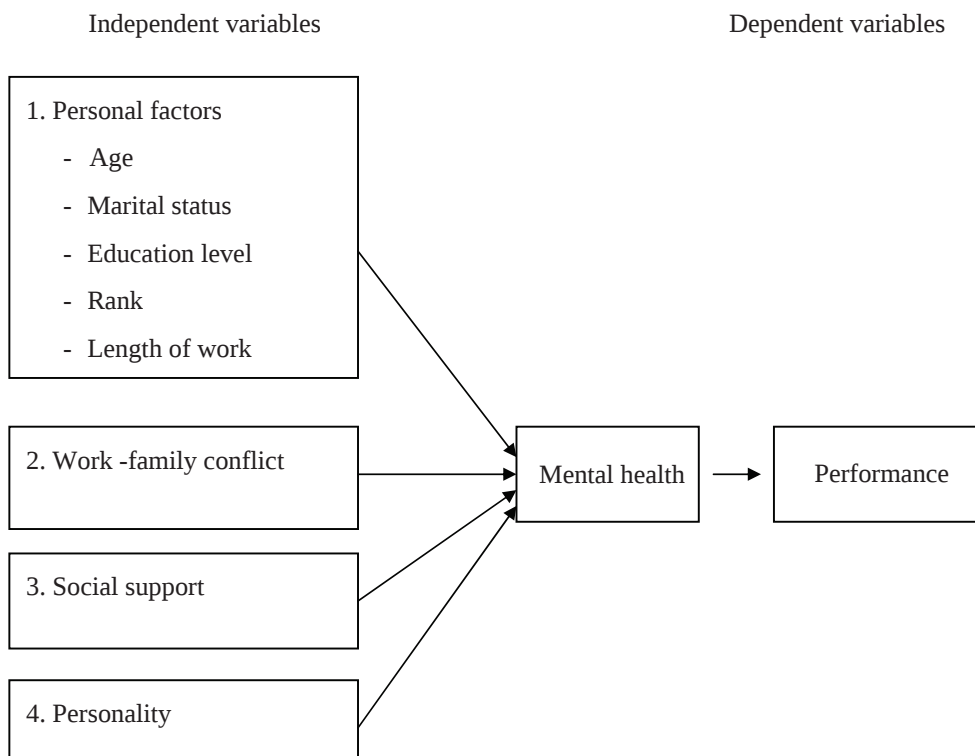

Figure 1 The research conceptual framework.

การสังเกตการปฏิบัติงานและการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเอง โดยขอความร่วมมือจากกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ด้วยการนำแบบสอบถามและหนังสือแนะนำตัวไปยังสถานีตำรวจทั้ง 11 สถานี เพื่อเข้าแนะนำตัวและอธิบายถึงงานวิจัยกับ รองผู้กำกับจราจร และสารวัตรจราจร ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงด้านงานจราจร เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ได้ทำการนัดเวลาในการแจกแบบสอบถาม โดยใช้เวลาในช่วงรวมพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และอธิบายถึงวิธีการทำแบบสอบถาม พร้อมกับแจกแบบสอบถามส่วนที่ 1 พร้อมกันนี้ ผู้วิจัยได้เข้าไปการสังเกตการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรเป็นรายบุคคล เพื่อนำมาประกอบผลการวิจัยด้วย โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2547

จากนั้นนำแบบสอบถามส่วนที่ 2 คือ แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งจับคู่กับส่วนที่ 1 ให้ผู้บังคับบัญชา เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน และผู้วิจัยทำการบันทึกเลขที่เดียวกันของทั้ง 2 ส่วน เพื่อรวบรวมไปบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานครั้งนี้ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าโคสแควร์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมนแรงค์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย และวิจารณ์

ข้อมูลพื้นฐาน

ผลจากข้อมูลพื้นฐาน (Table 1) พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-47 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.2 โดยมีอายุการทำงานระหว่าง 3-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.6 มีชั้นยศสิบตำรวจตรี - สิบตำรวจเอก คิดเป็นร้อยละ 47.6 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดร้อยละ 51.5 และมีสถานภาพสมรสที่สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 83.8

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ อายุงาน ชั้นยศ ความขัดแย้งระหว่างงานกับครอบครัว บุคลิกภาพ และแรงสนับสนุนทางสังคม สามารถร่วมกันพยากรณ์สุขภาพจิต

ผลการวิจัย (Table 2) พบว่า ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อควบคุมตัวแปรอื่นๆให้เป็นค่าคงที่ ตัวแปรความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว บุคลิกภาพแบบหว่นไหวทางอารมณ์ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว แรงสนับสนุนทางสังคม และอายุ มีความสัมพันธ์กับคะแนนสุขภาพจิต (คะแนนยิ่งสูงหมายถึงมีปัญหสุขภาพจิต) และสามารถร่วมกันพยากรณ์สุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้ โดยมีสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์คิดเป็นร้อยละ 28.4 ได้สมการคะแนนมาตรฐานคือ คะแนนมาตรฐานของสุขภาพจิต = $.309(Z_{x1}) + .210(Z_{x2}) - .156(Z_{x3}) - .160(Z_{x4}) - .137(Z_{x5})$ จากสมการถดถอยมาตรฐานสามารถอธิบายได้ดังนี้

ถ้ามีความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว (Z_{x1}) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอื่นคงที่ คาดว่าจะทำให้คะแนนสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น .309 คะแนน นั่นหมายถึงการมีปัญหสุขภาพจิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ที่พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานบนท้องถนน เช่น การฝ่าฝืนกฎจราจร การต่อว่าหรือร้องเรียนจากผู้ไร้อิทธิพล ภาระงานที่หนักเกินไปเพราะกำลังพลไม่เพียงพอ และการไม่มีเวลาที่

แน่นอนอยู่ดูแลครอบครัวของตนเอง ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวในระดับสูงถึง 1 ใน 3 ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมด ซึ่งความขัดแย้งนี้ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีความ

กดดันอยู่ในใจว่า ไม่สามารถดูแลครอบครัวของตนเองได้เท่าที่ต้องการ ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ง่ายเมื่อมีปัญหาอื่นเข้ามากระทบจิตใจเพิ่มขึ้น ทำให้รู้สึกกดดัน มีความตึงเครียดอยู่ตลอดเวลา

Table 1 The variable of personal factors.

Variables	Frequency	Percentage (%)
Age		
24 to 35 year olds	99	43.2
36 to 47 year olds	115	50.2
Over 47 year olds	15	6.6
Marital status		
Never married	29	12.7
Divorced/Separated	8	3.5
Married	192	83.8
Education level		
Junior high school	24	10.5
Senior high school	118	51.5
Diploma	37	16.2
Undergraduate	50	21.8
Rank		
Police sergeant major	68	29.7
Police lance corporal to Police sergeant	109	47.6
Police senior sergeant major	52	22.7
Length of work		
3 to 15 years	141	61.6
16 to 28 years	77	33.6
Over 28 years	11	4.8
Total	299	100.0

Table 2 Stepwise multiple regression analysis on predictors of mental health.

Variables	b	S _b	Beta	t	p
1. Work-family conflict	.178	.038	.309	4.751	.000
2. Neuroticism	.189	.059	.210	3.217	.001
3. Extraversion	-.231	.085	-.156	-2.729	.007
4. Social support	-.017	.006	-.160	-2.792	.006
5. Age	-.099	.041	-.137	-2.386	.018
Constant (a)	5.910				

R = .533

R²_{adj} = .268 Overall F = 17.681*

R² = .284

โดยไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทำให้สะสมเก็บกดไว้ในใจ วิตกกังวล ไม่เป็นตัวของตัวเอง มีโอกาสเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ง่าย (Frone, 2000)

ถ้ามีแนวโน้มบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์ (Z_{x2}) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอื่นคงที่ คาดว่าจะทำให้คะแนนสุขภาพจิตเพิ่มขึ้น .210 คะแนน ซึ่งหมายถึงการมีปัญหาสุขภาพจิต เนื่องจากเมื่อต้องรับภาระงานที่หนักและพักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย ทำงานได้ไม่เต็มความสามารถ ก็จะทำให้จิตใจรู้สึกอารมณ์เสี้ง่ายเกิดความโกรธหรือหุนหันเมื่อยิ่งเจ็บป่วยนานๆก็อาจทำให้อารมณ์เปลี่ยนแปลงมากขึ้น เกิดความวิตกกังวล ท้อแท้ ซึ่งอาจนำไปสู่อาการทางจิตประสาทได้ (อัมพร, 2540) เนื่องจากภาระหน้าที่ที่ทับถมทวีคูณขึ้นทุกขณะจะทำให้การควบคุมการจราจรเป็นงานที่จำเจ ซ้ำซาก และน่าเบื่อหน่าย (ประชัย, 2526) การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีแนวโน้มของบุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทางอารมณ์มาก ก็ย่อมจะทำให้ปัญหาทางอารมณ์จากการปฏิบัติหน้าที่ทั้งจากการจราจรและประชาชนเข้ามากระทบกับจิตใจได้ง่ายขึ้น อ่อนไหวง่าย คิดมาก วิตกกังวล ต่อทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตได้มาก

ถ้ามีแนวโน้มบุคลิกภาพแสดงตัว (Z_{x3}) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอื่นคงที่ คาดว่าจะทำให้คะแนนสุขภาพจิตลดลง .156 คะแนน ขณะที่การมีแนวโน้มบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมาก คือชอบพบปะผู้คน ชอบความตื่นเต้น สนุกสนาน มองโลกในแง่ดี (Eysenck and Eysenck, 1969) ทำให้สามารถรับมือกับภาระงานและปัญหาที่หนักของตำรวจจราจรได้ ทำให้มีความสุขในการทำงาน (Maltby and Day, 2003) อันนำไปสู่การมีสุขภาพจิตดี ซึ่งภาวะดังกล่าวผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้คงทางอารมณ์ คือมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีอารมณ์มั่นคงสามารถทำงานและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีหรือมีสุขภาพจิตดีเท่านี้ที่จจะรับมือได้

ถ้ามีแรงสนับสนุนทางสังคม (Z_{x4}) เพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยที่ตัวแปรอื่นคงที่ คาดว่าจะทำให้คะแนน

สุขภาพจิตลดลง .160 คะแนน จากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยพบว่า สิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสุขภาพจิตในการทำงานอีกปัจจัยหนึ่งคือแรงสนับสนุนทางสังคมจากทั้งคนในครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากการมีสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัว ทำให้สามารถปรับตัวได้ มีจิตใจหนักแน่นเข้มแข็งที่จะเผชิญปัญหาและอุปสรรคต่างๆของชีวิตในทางที่เป็นผลดีต่อสุขภาพจิต (อัมพร, 2540) รวมทั้งจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัยพบว่า การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน ในการทำงานร่วมกันก็ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีความสุขสบายใจ สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ทำให้มีสุขภาพจิตที่ดีในการทำงาน ในขณะที่หากเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมอย่างเต็มที่จากคนในครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน ในด้านของ จิตใจและการดำเนินชีวิต ก็จะไม่เกิดปัญหามารบกวนจิตใจ สามารถทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างเต็มที่และสามารถรับปัญหาได้ทุกรูปแบบอันนำไปสู่การมีสุขภาพจิตที่ดี

นอกจากนี้ถ้ามีอายุ (Z_{x5}) เพิ่มขึ้น 1 ปี โดยที่ตัวแปรอื่นคงที่ คาดว่าจะทำให้คะแนนสุขภาพจิตลดลง .137 คะแนน การมีอายุมากขึ้นทำให้มีมุมมองเกี่ยวกับการทำงานและปัญหาต่างๆอย่างมีเหตุผล มีประสบการณ์หลายรูปแบบ มีทักษะในการตัดสินใจ และการแก้ปัญหาได้ดี สามารถจัดการกับปัญหาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะทำให้มีสุขภาพจิตที่ดีกว่าคนที่อายุน้อยกว่า จากการสังเกตและสัมภาษณ์ในระหว่างการเก็บข้อมูลของผู้วิจัย ก็พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีอายุมาก จะมีความใจเย็น อารมณ์ดี พุดจามีเหตุผล มองปัญหาต่างๆในแง่ของความเป็นเหตุเป็นผลมากกว่าใช้อารมณ์ความรู้สึก มีความผูกพันกับงาน ทำให้เกิดความรู้สึกดีและมีความสุขในการทำงาน ซึ่งทำให้มีสุขภาพจิตที่ดีด้วย

แม้ว่าจากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน พบว่า ความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัว บุคลิกภาพแบบหวั่นไหวทาง

อารมณ์ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว แรงสนับสนุนทางสังคม และอายุ สามารถร่วมกันทำนายสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรได้ คิดเป็นร้อยละ 28.4 แต่จากการทดสอบเบื้องต้นพบว่า ตัวแปรความขัดแย้งระหว่างการทำงานกับครอบครัวและบุคลิกภาพแบบห้วนใจทางอารมณ์มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นลักษณะของการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้นที่อาจมีผลทำให้อำนาจในการพยากรณ์ได้ค่าที่อยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่ตัวแปรที่เหลือคือ อายุงาน ชัยยศ ไม่สามารถทำนายสุขภาพจิตได้ ทั้งนี้จากการสังเกตและสัมภาษณ์ของผู้วิจัยในระหว่างการเก็บข้อมูล พบว่าอาจมีผลมาจากมีตัวแปรอื่นมากมายที่ไม่ได้ทำการศึกษาเข้ามามีอิทธิพลต่อสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร อาทิเช่น สภาพแวดล้อมในการทำงาน การรับรู้ความสามารถของตนเอง ภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชา

สมมติฐานที่ 2 สุขภาพจิตมีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน

จากข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ (Table 3) พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรส่วนใหญ่มีผลการปฏิบัติงานระดับดี ถึงร้อยละ 32.8 รองลงมาได้ผลการปฏิบัติงานระดับปานกลาง ร้อยละ 39.3 และมีระดับผลการปฏิบัติงานที่ต้องปรับปรุงถึงร้อยละ 27.9 และจากข้อมูลการสัมภาษณ์ในเชิงลึกพบว่า สถานีตำรวจที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร มีภาวะสุขภาพจิตปกติ จะมีผลการปฏิบัติงานในระดับดีตามมาด้วยเช่นกัน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ที่พบว่า คะแนนสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ทางลบ ($r = -.222$) กับผลการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งคะแนนสุขภาพจิตยิ่งสูงหมายถึงการมีสุขภาพจิตดี ดังนั้นจึงอธิบายผลได้ว่าสุขภาพจิตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการปฏิบัติงาน ซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีสุขภาพจิตดีจะมีแนวโน้มที่จะมีผลการปฏิบัติงานได้ดีตามเป้าหมาย

ขององค์การ

อย่างไรก็ตามถึงแม้จากผลการวิจัยจะพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในแต่ละสถานีตำรวจนครบาลส่วนใหญ่มีสภาพจิตดี แต่ก็พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในบางสถานี เช่น สน.เตาปูน และ สน.พหลโยธิน มีปัญหาสุขภาพจิตจำนวนมาก และเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในทุกสน. ต่างก็มีปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งจากการสัมภาษณ์ในระหว่างการเก็บข้อมูล พบว่า นอกจากปัญหาจราจรและหน้าที่รับผิดชอบต่างๆ ในช่วงต้นแล้ว ขอบเขตในการมอบหมายงานของผู้บังคับบัญชาที่แตกต่างกันของแต่ละสน. ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีปัญหาสุขภาพจิต ดังตัวอย่างในสน.เตาปูน และ สน.พหลโยธิน ซึ่งมีปัญหาสุขภาพจิตสูงมาก โดยทั้ง 2 สน. มีการจัดการมอบหมายงานในการปฏิบัติหน้าที่เพียงผลัดเดียวต้องปฏิบัติงานทั้งวัน เนื่องจากมีจำนวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีไม่เพียงพอกับภาระงาน ในขณะที่ในสน.อื่นมีการมอบหมายงานเป็นผลัดถึง 3 ผลัดคือ เช้า บ่าย และกลางคืน มีขอบเขตในการทำงานน้อยกว่า มีปัญหาสุขภาพจิตน้อยกว่า และมีผลการปฏิบัติงานที่ดีกว่า

นอกจากนี้ภาระงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่ต้องเผชิญกับปัญหาทั้งด้านการจราจร ด้านมลพิษบนท้องถนน และที่สำคัญคือตัวประชาชนที่ไร้สติใช้ถนน ซึ่งจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย พบว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อภาวะสุขภาพจิตของตำรวจจราจรมากที่สุดก็คือประชาชนที่ฝ่าฝืนกฎหมายและไม่เข้าใจการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรหรือปัญหาความเกลียดชังตำรวจจราจรของประชาชน

Table 3 The performance of traffic police.

Level of performance	Cases	Percentage(%)
Good	75	32.8
Average	90	39.3
Poor	64	27.9
Total	229	100.0

ที่รู้สึกว่าการจราจรเปรียบเทียบกับปรับเพราะหวังส่วนแบ่งค่าปรับ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนจนเกิดความรู้สึกต่อต้านและเกลียดชัง (นิรนาม, 2547) และพบว่าทุกปัญหาที่พบในแต่ละวันล้วนส่งผลโดยตรงต่อภาวะสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ซึ่งขณะเดียวกันก็ส่งผลกระทบต่อผลการปฏิบัติงานด้วยเช่นกัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่มีสุขภาพจิตดี มีคุณภาพทางอารมณ์สูง เท่านั้นจึงจะสามารถรับมือกับปัญหาเหล่านี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการปรับตัวเพื่อไม่ให้เครียดจนเกินไปหรือหาปัจจัยอย่างอื่นที่ช่วยบรรเทาความเครียดที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการสุขภาพจิตที่ดีและการพัฒนาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ดังต่อไปนี้

1. รัฐและหน่วยงานของรัฐ ควรมีนโยบายการวิเคราะห์ภาระงานและอัตรากำลัง ให้เหมาะสมกับสุขภาพจิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร เนื่องจากปัจจุบันมีกำลังพลไม่เพียงพอกับภาระงาน ทำให้ต้องปฏิบัติงานอย่างหนักเกินเวลา พักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้เหนื่อยล้า เกิดความเครียดและความเบื่อหน่ายในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ง่าย

2. ควรให้มีนโยบายร่วมมือกันระหว่างกองบังคับการตำรวจนครบาลและกรมสุขภาพจิต ในการป้องกันและเสริมสร้างสุขภาพจิตของตำรวจจราจรอย่างยั่งยืน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรเป็นกลุ่มอาชีพที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิต จึงควรมีแนวทาง เช่น ให้กรมสุขภาพจิตส่งจิตแพทย์ออกไปพูดคุยและแนะแนวทางในการคลายเครียด และรักษาสุขภาพจิตให้ดียิ่งขึ้น

เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพจิตของตนเอง เพื่อให้รู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง และทราบเทคนิค วิธีการในการผ่อนคลายอารมณ์และความรู้สึกนั้น จึงควรที่กองบังคับการตำรวจนครบาลและกรมสุขภาพจิตซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงจะนำมาพิจารณาและหาทางดำเนินการต่อไป เพื่อประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรและประชาชนโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 ซึ่งมีเพียง 11 สถานี ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีขอบเขตจำกัด ดังนั้นควรจะมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่หลากหลายมากขึ้น เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่สังกัดกองบังคับการอื่นอีกถึง 8 กองบังคับการ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่แตกต่างกัน มีสภาพแวดล้อมด้านการจราจรที่หลากหลาย รวมทั้งมีปัญหาด้านการจราจรที่แตกต่างกันออกไป เพื่อจะได้ทราบถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

2. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ได้ผลการวิจัยที่มาจากการทำแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลที่ได้อาจเป็นเพียงมุมมองหนึ่งของความเป็นจริง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ทราบถึงเบื้องลึกของปัญหาและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กองบังคับการตำรวจจราจร. 2542. *คู่มือการปฏิบัติงานตำรวจจราจร*. กรุงเทพฯ.

_____. 2547. *สรุปคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกในกรุงเทพมหานคร*. ข้อมูลสารสนเทศด้านการขนส่งและจราจร. แหล่งที่มา: www.traffic.police.go.th/news.htm

- นิรนาม. 2547. *ไทยรัฐ* (28 พฤษภาคม 2547).
- ประภาพร ปิตะกุล. 2540. *การศึกษาค่าใช้จ่ายต่อสุขภาพที่เกิดขึ้นจากมลพิษทางอากาศ: ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างตำรวจจราจรและตำรวจรกรการ ในกองบังคับการตำรวจจราจรกรมตำรวจ. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2526. *อุบัติเหตุการจราจรบนถนนลาดพร้าว: การศึกษาสำรวจประชาชนผู้ใช้ถนนและการบังคับใช้. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.*
- อัมพร โอตระกูล. 2540. *สุขภาพจิต. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.*
- Adam, G. A., L. A. King and D. W. King. 1996. "Relationship of Job and Family Involvement, Family Social Support, and Work-Family Conflict with Job and Life Satisfaction". *Journal of Applied Psychology*. 81 (August): 411-420.
- Carlson, D. S. 1999. "Personality and Role Variables as Predictors of Three Form of Work-Family Conflict." *Journal of Vocational Behavior*. 55: 236-253.
- Duxbury, L. E. and C. A. Higgins. 1991. "Gender Differences in Work-Family Conflict." *Journal of Applied Psychology*. 76 (1): 60-74.
- Eysenck, H. J. and S. B. G. Eysenck. 1969. *Personality Structure and Measurement*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Frone, M. R. 2000. "Work-Family Conflict and Employee Psychiatric Disorders: The National Comorbidity Survey". *Journal of Applied Psychology*. 85 (6): 888-895.
- Furnham, A. and H. Cheng. 1999. "Personality as Predictor of Mental Health and Happiness in The East and West". *Personality and Individual Differences*. 27: 395-403.
- Ghorbani, N., P. J. Watson and R. J. Morris. 2000. "Personality, Stress and Mental Health: Evidence of Relationships in a Sample of Iranian Managers". *Personality and Individual Differences*. 28: 647-657.
- Greenhaus, J. H. and N. J. Beutell. 1985. "Sources of Conflict Between Work and Family Roles." *The Academy of Management Review*. 10: 76-88.
- Grzywacz, J. G. and B. L. Bass. 2003. "Work, Family, and Mental Health: Testing Different Models of Working- Family Fit." *Journal of Marriage and the Family*. 65 (February): 248-262.
- Gulian, E. 1973. "Psychological Consequences of Exposure to Noise, Facts and Explanations." *Proceeding of The International Congress on Noise as A Public Health Problem*. 363-378.
- Maddi, S. R. and D. M. Khoshaba. 1994. "Hardiness and Health." *Journal of Personality Assessment*. 63: 265-274.
- Maltby, J. and L. Day. 2003. "Should Never The Twain Meet? Integrating Model of Religious Personality and Religious Mental Health." *Personality and Individual Difference*. (6 May): 1-16.
- Michielsen, H. 2002. *Introvert Person Are More Likely to Become Tired at Work*. Psychische Vermoeidheid in De Arbeidssituatie (PVA) (Online). Available: www.pva.magw.nl/introvertuk.html.
- Phillips, M. A. and S. A. Murrell. 1994. "Impact of Psychological and Physical Health, Stressful Events, and Social Support on Subsequent Mental Health Help Seeking Among Older

- Adults.” *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 62 (2): 270-275.
- Schultz, D. P. 1982. *Psychology and Industry Today*. 3rd ed. New York: Macmillan Publishing.
- Schultz, D. P. and S. E. Schultz. 1998. *Psychology and Work Today*. 7th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Thoits, P. A. 1982. “Conceptual, Methodological, and Theoretical Problems in Studying Social Support as A Buffer Against Life Stress.” *Journal of Health and Social Behavior*. 23 (June): 145-159.
- Yamane, T. 1973. *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. Singapore: Times Printers Sdn-Bhd.